

tur ratione terra Comitieriate auctoritate Episcopi: ut ex Soto, & Aragon, obseruat Bellerus, d. num. 30. & probat text. in cap. Abolenda de sepult. & per eum cum innumeris, Barbof. d. c. 10, num. 16. & c. 26. num. etiam. 16. & ex eadem ratione confutat Riccius in praxi Sepultura, tom. 1. refol. 52. 52. non esse simoniacum usum Canonorum Neapolitanorum pro licentia alibi sepeliant quām in Ecclesia fācias. Refutatur, aliquid accipiebat ratione honorabilioris loei, & Advocatos Romanos consuluisse pro hac sententia.

53. Gabella tamen pro huiusmodi venditione, etiam ratione dignioris situs, non debet, ex notatis a Barbof. ubi prōxim. 13. cuius differentia ratio in eo constitit; nam quod solvit ratione sepultura, & illius jure, est Eleemosyna, & non pretium: ut post Rotam, & plures alios DD. tener Lotter. de re benef. lib. 1. qu. 4. num. 12. & 13. ubi latè pūnctū p̄treat: quād ratio in Gabella non potest subsistere: itaque pro sepultura non est pecunia recipienda: s. o. Abolenda, de sepultura ubi DD. licet tamen pro honorabilitate loco in Ecclesia obtinendo: nam datur pretium fabricae ad ejus sustentationem, vel quando venditur Capella non necessaria ad sepulturam, nam tune datur pecunia de sustentatione pro Eleemosyna, ut omnia cum pluribus latè probat Lara Annivers. de Capellib. 1. c. 25. ex num. 17. sc̄us autem effet si locus emeretur ante benedictionem tamquam profanus, quo casu non committuntur simonia, sumpto exemplo Genes. 23. ubi Abraham emit ab Ebron sepulcum duplicitate pro sepultura: ut explicat D. Thomas, & Lara, num. 18.

57. Quod autem locus proprius sepultura sit Ecclesia Cathedralis, constat ex Concilio Triburiente sub Arnulpho Imperatore can. 15. ubi statuit ut propter necessitatem, ubicumque facultas rerum, vel opportunitas temporum suspetit, sepultura morientium apud Ecclesiam ubi sedes est Episcopi celebretur: refert Celsus dīl. verbo Sepultura, paulo post principium: licet postea hoc ius ad Parochiales, vel ad Monasteria extensum fuerit ex variis decretorum auctoritatibus Paschafii in Concilio Lateran. p. 43. & idem Concilium Triburiente declarat d. can. 15. ratione reddens, quo hoc conceditur, ut ipsorum orationibus adjuventur: unde postea libera licentia eligendi sepulturam concessa fuit in dīl. Concilio Later. per hoc verba: Nulli tame⁹ denegamus propriam eligere sepulturas, & etiam alienam, & dominum sibi alienam elegit, non propriam, qui sine peccatorum, de quo plura vide in cap. 1. & totitudo, ubi DD. de sepult. in Decret. & Sexto, & Clement. de testam. feritatis, ed. tit. ubi Doctores, & hac ratione omnes dicuntur Parochiani Ecclesia Cathedralis, & illi qui sepeluntur, particulari titulo, etiam si extra ipsius Parochiam vixerint, juxta illud P̄fam. Sepulchr. a eorum domus in eternum: ut citato Abbat. confi. 99. adverteat Card. Tusc. pr̄f. concil. lit. P. conclus. 99. num. 3, hocque speciali ratione militat in Canonis, qui etiam si in aliena Parochia vivant, semper sunt Parochiani Ecclesia Cathedralis, ut probat Card. Tusc. ubi sup̄a, n. 5. & dicimus cap. 21. de Parochia Ecclesiarum Cathedr. quibus addit Bonac. de contr. dīl. 3. qu. 21. p. 5. & 6. num. 10. latè Juli. Clat. tit. 11. à num. 62. vide Dianam, p. 5. trait. 3. refol. 111. Unde cum Sacramenta omnia in Ecclesia Cathedrali recipi possint ab omnibus, ut dīl. cap. de Parochia, dicimus, non electa sepultura, ubi sepeliendus est defunctus ubi Sacramenta recipit, Franc. Tondut. de Sanleg. in refol. & quæst. benef. cap. 114. num. 18. unde vel in Parochiali, vel in Cathedrali sepeliendus erit: sed si in Parochiali recipit Sacramenta, licet potuerit recipere in Cathedrali, credo Parochiale preferendum esse, cùm actus sit fortior potentia, & de voluntate saltem presumpta conserat.

61. Verum ratio hujus primæ positionis, quare locus proprius sepultura in Ecclesia Cathedrali, non fatis liquet: etenim communiter docens DD. quod cūm sit Parochia torus Episcopatus, idē communis debet esse sepultura; qua non electa, in Parochia sepeliri debet defunctus: nisi forte habeat sepulchrum, in quo Majores sui sepeliri confueverunt:

cap. His qui, de sepult. in 6. Barbof. de potest. Paroch. cap. 26. num. 1. quod caput transcriptum univers. Iur. Eccles. lib. 2. cap. 10. atque idē in electione sepultura, quando conjecturis est procedendum, primum locum obtinet sepulchrum Majorum; secundum verò Ecclesi Parochialis, c. 1. de sepult. cap. 2. ed. tit. in 6. Tondut. de Sanleg. dīl. num. 18. Verum haec ratio inducit speciem equitatis, & presumptionem voluntatis defuncti; sed si p̄t aequitas non fatis ostenditur, quām ego ex eo conicio: nam cum unum ex signis Cathedralis, sit plebis concensus, quia ibi frequenter quisquam alibi interesse soleret divinis officiis, unum profecto iustissimum motu Ecclesiastice sepultura est, quod Fideles ad Ecclesiam accederent in memoriam defuncti invitent ad preces pro anima ipsius ad Deum fundendas, ibique majores precessiones, & sacrificia ad Deum fiant, quia major numerus Sacerdotum, & Ministrorum repertur, & meritò ipfis animas defunctorum adjuvati creditur: Equae ratione Fidelium cadavera in Ecclesia sepeliti permisum fuit: quād rationem, a me excogitatum licet credideris fusilli inventam, addixit, ut libentius in Ecclesie Regularem sepulturas eligerentur) Pellizarius in Manu. 65. p. 2. trait. 8. cap. 5. fol. 4. num. 144. Sed si vera sit ratio, in Cathedrali pr̄t ceteris omnibus eligende vietur sepultura, si verò in Cathedrali non electa fuerit, ubi debent fideles sepeliri, ubi frequentius officia divina celebrantur: quia ratione in Ecclesie Regularem potius quam in propria parochiali hodie libentius Fideles sepeliti dicebat Glos. in cap. 3. de sepult. & per eam notavit Fulc. de visit. lib. 1. cap. 25. n. 8. & advertit Pellizarius. Insuper proximi, quoties ad loca sacra conveniente, suorumque sepulturam aspiciunt, recordantur p̄fornit, & pro eis Dominio preces fundunt: verbis Iuri Divi Gregorii relata in e. Cum gravia. 13. qu. 2. quibus addit text. in c. Non estimamus, in fine, eadem caus. 67 & quæst. dicentem quod eorum Matryrum, & Sanctorum, quibus dedicata est Ecclesia, patrocinio, & intercessione relevantur, minusque ab spiritibus immundis vexantur: ut pluribus docet Barbof. d. annivers. Iur. Eccles. lib. 2. cap. 10. num. 8. de potest. Paroc. cap. 26. num. 8. & ea accepta tacito nomine Fulco de visitat. lib. 1. cap. 25. num. 3. qui optimè 68 obserua, quod licet ubicumque quis sepeliatur, Domini est terra. Psal. 3. tamen secundum flatu Sanctorum Patrum, corpora mortuorum in locis facis requirescere debent: s. o. Fraternitatem, ubi DD. de sepult. cum ergo Cathedralis Optimo Maximo, vel Sanctissima Dei genitrici Maria, vel Apolotolis, ex iuris dispositione dedicande sunt: juxta ea que notavimus cap. 3. de Dedicacione Eccles. Cathedr. num. 3. majori cum ratione ab ipsi proteguntur, frequenterque populi orationes pro ipsi fūndient juvantur; ac ea ratione potius in Cathedrali quam alibi sepeliri debent: juxta ea que supra notavimus.

Ex qua ratione adeo constitutio Domini Petri Librana Metropoli nostra Cefaraustulana, primi post liberationem ipsius civitatis à Maurorum tyrannico Episcopi, Anno 1128. facta, in qua inter alia, quæ reservavit in signum honoris, & reverentie, sue Cathedrali S. Salvatoris, restituere ad pristinum Cathedralitatem itatum & decorum, statuit, quod omnes mortui primò ad Sedem seu Ecclesiam Cathedralem, & inde ad sepulchrum electum converterent: ut patet ex iis que refert Arrugo in trait. Cathedr. Epif. Cesarav. in Templo Sancti Salvatoris, cap. fin. 5. 26. fol. 717. nec dicta constitutio carum effectu, quandoquidem certum est, quod Clerici qui associate debent cathedrali, convenienter tenentur vel in Parochiali, vel in alia Ecclesia, juxta loci consuetudinem; ex pluribus sancte Congregationis declarationibus, de quibus Barbof. d. cap. 26. num. 6. & d. c. 10. ed. num. 71.

Nec in hoc, jure & ratione suadente, aliquid aliud contrarium disponere debuerat, dum erat jam à facris Conciliis, & facris Canonibus, summorumque Pontificum decretis praescriptum: ex opinio texti, in l. Quidam, ff. de condit. infit. quem singularem appellat Alfonso Enecus de Valdes in trait. de Eleemosyna, 3. p. 6. qu. prin. pag. 56. n. 3. ubi disponitur quod naturaliter ad mortuorum pertinet locus in quem interfertur, & hac ratione sepultura est de jure natu-

Caput Decimumseptimum.

naturali, nec in contrarium potest disponere restator, alioquin ei obediens non est, ex Glos. m. c. Nunc autem verbo Marcellinus, 2. dīl. Ang. in Sicut. verb. sepulcrum, num. 4. de quo etiam vide bonum text. in l. Script. bates, ff. dīl. & somp. funer. qui idem ac text. l. Quidam statuit: Et ex eadem ratione, mortui peregrino in via, sepeluntur in Cathedrali, ex declaratione fācias Congregacionis Episcoporum 9. Iulii 1592. teste Barbof. d. cap. 26. num. 35. & cap. 10. ed. num.

73. Sepultura verò in terra plana debet esse, non super terram edificata, & contrario modo facta amovere debet jussu Episcopi, ex PI. V. constitutione 5. de quo est optima de seipso Rota apud Seraphinum 81. p. portatam, quam sequitur Beletus. d. 5. num. 3. & eam refert Pellizarius in Advers. Reg. 2. trait. 8. cap. 5. fol. 4. subfol. 2. num. 174. ubi varijs declarationes adiut: horum non prohibetur, 74. quin in calapis cum inscriptione, & Arms incisis vel effigie defuncti, imponi possit: juxta ea quæ. De Capelli, dīl. & dimissus: & juxta notata per Tondut. de Sanleg. p. 1. quæst. & refol. benef. cap. 3. ex num. 9. cum seqq. & num. 14. cum seqq. ubi differentiatione constitut inter fundatorem, 75. & beneficiatorem Cappella, ita ut primi Arma perpétuū dñe debeat, secundi vero exiusta familia, alii potest concedi: & ex probat dominum: Seraphinum dec. 65. 2. & dñe beneficiatorem, quod possint Arma apponere, ex Anchaz. Lambert. Donum. Felin. & Siculo docet Riccius 76. in praxi Sepultura, refol. 578. num. 2. vers. Tum secundus, num. 10. atque excepto Characteri Ordinis qui indelebilis, & irreconciliabilis est, ita habetur, ac si nunguam Episcopus fuisset, cap. Post translationem, §. Comesgo, de renum. cap. 1. dīl. Ordin. ab Episc. quærenne. Episc. c. Temporis, & Item, cap. Hoc negauimus, 7. quæst. 1. ideoque præter characterem nihil remaneat; de quo late videndum Riccius subrat. Eccles. lib. 2. cap. 3. per totum, Flam. Parisi. d. num. 45.

Hoc tamen temperare, nisi Episcopus simul cum celsione Episcopatus, cederet Dignitas; quo casu amittit denominationem: ex Paris. de resignat. benef. lib. 1. quæst. 17. num. 10. atque excepto Characteri Ordinis qui indelebilis, & irreconciliabilis est, ita habetur, ac si nunguam Episcopus fuisset, cap. Post translationem, §. Comesgo, de renum. cap. 1. dīl. Ordin. ab Episc. quærenne. Episc. c. Temporis, & Item, cap. Hoc negauimus, 7. quæst. 1. ideoque præter characterem nihil remaneat; de quo late videndum Riccius subrat. Eccles. lib. 2. cap. 3. per totum, Flam. Parisi. d. num. 45.

79. Verum supradicta limitanda sunt, dummodo lis non pendat: quo casu neque apponere, neque abraderet Arma ad illius exiustum, quandoquidem lite pendente nihilo est innovandum: ex Chaffan. in Catal. glori. mund. 1. p. confid. 28. conclus. 29. ad finem, vers. Ekked. dic: Garcia de Nobilit. p. 2. qu. 29. Gratian. dīl. 210. in fine, quos le-

80. quin Riccius sup̄a, num. 1. Ex dictis autem Armis, sive Inscriptiōnibus, sepulchri, ut alij amicius familiæ esse probant, extra hiis a Barbof. in Collecc. ad text. in cap. 1. num. 5. de Sepult. Riccius sup̄a, refol. 575. num. 2. ubi hereditarium, s. vel familiaris, ex inspectione literarum probari affirmat. 82. Ex eodem fonte diuinitat, quod ius sepulchri concedi seu distrahi potest ab Episcopo, iusta interventione causa, & adhibitus solemnitatis debitis; ex Lotter. de re benef. 8. lib. 2. qu. 4. num. 9. & legg. nam iuste de Iure Sepulchrum si experts iure patronatus, ut ipse dixit num. 7. nec ob similitudinem fundationem Ecclesie seu Capellæ debentur, c. dīl. 210. in fine, vers. Ekked. dic: Garcia de Nobilit. p. 2. qu. 29. Gratian. dīl. 210. in fine, quos le-

84. quin Riccius sup̄a, num. 1. Ex dictis autem Armis, sive Inscriptiōnibus, sepulchri, ut alij amicius familiæ esse probant, extra hiis a Barbof. in Collecc. ad text. in cap. 1. num. 5. de Sepult. Riccius sup̄a, refol. 575. num. 2. ubi hereditarium, s. vel familiaris, ex inspectione literarum probari affirmat. 82. Ex eodem fonte diuinitat, quod ius sepulchri concedi seu distrahi potest ab Episcopo, iusta interventione causa, & adhibitus solemnitatis debitis; ex Lotter. de re benef. 8. lib. 2. qu. 4. num. 9. & legg. nam iuste de Iure Sepulchrum si experts iure patronatus, ut ipse dixit num. 7. nec ob similitudinem fundationem Ecclesie seu Capellæ debentur, c. dīl. 210. in fine, vers. Ekked. dic: Garcia de Nobilit. p. 2. qu. 29. Gratian. dīl. 210. in fine, quos le-

85. Hoc verò totum diverget in sepulchris Ecclesiarum Cathedralium, ac in sepulchris aliarum Ecclesiarum: nam in aliis Ecclesie, statim ante foundationem potest existans ius sepulchri reservare, in Cathedralibus verò, cum jam fundate existant, reservatio locum non habet: ut, hac differentia notata, docut Lottetus d. cap. 4. ex num. 9.

86. In omnibus autem, ius sedenti supra sepulchrum potest acquiri, in quo honor consideranti sedenti in aliis locis: ex eodem Lotter. num. 15. & 16. & hoc pacto intelligendis. 87. fuit Gloss. in cap. 1. de iure patron. in 6. vers. Item ibidem ius: & in cap. Qui sentit, vers. Item in sessionibus, de Regul. Iur. 88. in 6. dicentes: Patronum in sessionibus, & sepulchris, præceteri esse honorandum: nam hoc intelligitur de prælatione, in concursu plurium volentium acquirere ius sepulchri in Ecclesia: juxta responsum datum a Rota in Calagurritana Iuris patronatus de iustitia 22. Novembris 1627. coram Cavalieri: in eo honorandus est in obsequiis sive in sepulchris circa solemnitatem: ex Lotter. num. 9.

Ex hac concessione sepultura oritur ius ibi sepeliendi se- Unde cum possit simul stare Dignitas sine loco, c. 1. de ordi-

De Sepulturis Eccl. Cathedr.

- Plura ergo privilegia sepulture habent, quæ concessit Chaffaneus in *Catal. glor. mundi*, d. 2. p. confid. 5. vers. *De gloria autem*. Illud tamen in primis privilegiis Cathedralium est, ut Parochianus ipsius Cathedralis, etiam si alii sepulturam elegerint, Quartam debeat dare Cathedrali, id est Canonice: juxta notata per Barbos, per eum text. in *Collectan. ad tex. in c. Cum super 8. num. 1. de sepulturis*.
- 168 Secundo, Ecclesiasticalis habet Quartam, tam Parochianorum, quam exterorum: ex Fusco de *vijstaf. lib. 2. cap. 25. n. finali*, quæ ex novo decreto Tridentini à Regularibus solvi debet: ex Simone Stralo in *Breviar. Inv. Pontif. lib. 3. c. 23. num. 11*.
- 169 Tertiò, nullo praetextu potest retardari; & hac ratione impediens humationem defuncti ob ejus debita, punitur: *L. finali. & in auth. seq. C. de sepulcro vni. Boer. decif. 287. n. 2. & ex his Bellerus in disquis. Cleric. 1. p. tii. de Cleric. debitor. 5. 3. num. 3*.
- 170 Quartò, defunctus debet portari prius ad Ecclesiam Cathedralem, sceluso privilegio; sin minus ad Parochiam; licet privilegium habere Regulares, ut non sit prius deferendum quando in eorum Ecclesias sepelitur, doceat Peliziar. *dict. tom. 2. tract. 3. cap. 5. sec. 4. subsec. 2. num. 156*.
- 171 Sed an successor in beneficio teneatur solvere sepulturam, & funeris impensis necessario factas in humatione cadaveris sui antecessoris, qui debitis adesto implicatus obiit, ut unde eas solveret non habuerit? In qua licet idem Belletus d. §. 3. ex n. 4. affirmat eum pluribus respondet; inanem ego judicem semper actionem, & praxim impracticabilem: quis enim unquam eas solvit? & quomodo erit procedendum: Si tamen seire cupias, ad quæ successor teneatur? *dict. latè Belletus d. 3. per totum*.
- 172 Quarto, decedentes absque electione sepeliture, in Parochiali sunt sepeliendi, vel in Cathedrali, que Parochia est universalis tonus Episcopatus: hoc item procedit tam in Diocesis quam forensibus, & exteris, seu viatoribus. Et hac ratione idem Neapolitani practicari in Ecclesia sancte Restituta, quia Parochia est universalis, testatur Riccius in *praxi sepulcr. eiusque electionis*, *refol. 570. num. 1*. Quenam, an licet possit exigere aliquo pro concedenda licentia ut alibi sepeliantur? in quo Regula est, quod pro sepulcris nihil dicti potest, nec peti: *c. Pracipendium*, 13. q. 2.c. *Abolende*, de *sepulcr.* id est quod has pactiones tamquam ilmoniacas rejet Gratianus *dict. cap. foren. c. 110. num. 8. & de sep. 210. num. 1*. ubi limitat, nisi sponte testator sufficerit dati post mortem: & hac ratione nihil solvendum esse pro sepulcris, tenet plures apud Riccius, *a refol. 571. ex n. 2. cum seqq. quin. n. 6. affirmat contrarium resolutum fusile ab Advocatis Curiae Romanae, instantibus Canonice Ecclesie Neapolitanæ: ratione rediente Riccius, ex n. 6. dicendo: quod cum predicta licentia petatur ad finem consequendi honorabiliorum locum in alia Ecclesia, ob hanc causam pretio astimabilis est, & vendi potest, cum nihil spirituale vendatur, & hoc casu sepulcrum non vendatur, que gratis est praestanda, sed ille honor qui separari potest, à spiritualitate, ut diximus: & probat Spino, *de testam. glo. 2. princip. tit. de elect. sepulc. num. 4. in fine, verf. Sed proscriptio*. Supradicta dicit maxime additupatur, dubium non est, petere aliquid pro sepulcris, simoniam esse: tamen stante confuetudine, contrarium procedit: nam licet à principio cogniti non posterius fideles, ubi tamen introducta est, & populus ad hanc eleemosynæ speciem compelli potest, si non iure actionis, talem officio Judicis: *c. ex parte, de censib. §. Pro confuetudinibus. Auth. de sanctiss. Episcopis*. Et licet non valeat confuetudo simoniam inducens: hoc tamen limitatur, dummodo non habens causam specificam; puta si solvetur aliquid loco Decimaru, Censuum, vel divini cultus, non in utilitatem Clericorum: & hac ratione juflicatur confuetudo solvendi: vide plure latè apud Riccius *supra. refol. 576. ubi n. 6. latè ponit, quibus concurrentibus possit probari consueto solvendi*.*
- 173 Sed quia diximus, non electa sepulcrum, sepeliendi esse, vel in Cathedrali, stante confuetudine, prout Neapolitani existit, teste Riccio, *sup. refol. 574. vel in Parochiali, de jure; queritur an electio sepulcrum in arbitrio Terti confetti possit: hoc est, si testator ita disponuit; Eligio sepulcrum ubi Petro placuerit; vel ubi Petrus elegierit; utrum dicta electa est testatorum: ita in Cathedrali aliquod jus habeat circa sepulcrum illius? Et licet de jure electio sepulcrum, tamquam extrema voluntas, ab alterius voluntate*

Caput Decimumseptimum.

- dependere non possit, per text. in *l. ill. in institutio*, ff. de *h. redib. insit. & Doctores in Rubrica*, ff. de *legat. 1. & in cap. fin. de success. ab inter. tamen hoc non tollit quin sepulture electro in alterius possit relinquari arbitrio: ut per plures quos sequitur Riccius *supra*, *refol. 574. num. 2. ex text. in l. Perum, 5. Cum quidam*, ff. de *rebus dubiis*, ubi in fiduciomissio ita dispositio, decernitur valere, quia in voluntate ipsius non est an refutatur, sed cui restitutus: ergo cum testator non committat an eligat, sed qui in loco eligat, valer electro: ut notavit Gutierrez, *de horamento*, p. 2. cap. 4. n. 10. ita etiam ratione hereditatis in instituto in voluntatem Terti potest conferri, quia substantia institutionis, & voluntas dispositiva testatoris est, non illius Terti in cuius arbitrio collata est, qui solum modum & rationem exequendi declareat debet. Secundum arbitrium boni vitæ: juxta text. in *l. fiduciomissio*, §. Sic *fiduciomissio*, vers. *Quamquam*, ff. de *legat. 3. de quo latè videtur Carpini de execu. ultim. volunt. lib. 2. cap. 6. ex num. 1. 6. cum seqq.**
- 179 Quare jam rursus contingit dubitari, an hujusmodi declaratio vivente testatore fieri debet? In qua questione Riccius autoritate Praxis Curia Neapolitanæ cap. 74. docet, vivente testatore fieri debere, secundum proximam quam Neapolitani servat; ita scilicet ipso testatore: Sed contra dictum docet, & rectè Gutierrez de *laram. confir. d. p. 2. cap. 4. n. 10* nam licet morte testatoris expire voluntas, sic quae deat Ecclesia acquisivit jus ad sepulcrum, in vita eius loco non declarato; tamen quoniam dispositio seu commissio conferit in tempus mortis, ut sepulcrum quia referunt post mortem, eo maximè tempore potest fieri & declarari, nec mandatum morte expirat, cuius effectus neccardat. *testator post mortem mandantis: cap. fin. 5. fin. de testam. in 6. quare ubiquecumque elegerit ante humationem, & re integra, ibi sepeliendum erit cadaver defuncti mandantis, seu testatoris.*
- Nec obstat quod ex tempore jam Cathedralis Ecclesia, vel Parochialis acquisiverat jus ad sepulcrum: nam hoc fuit revocabiliter, quatenus commissarius non declararet; exemplo testamenti in voluntate alterius reliqui quoad declarationem, quae post mortem fieri potest, ex dispositio legi 33. *Tauri*, & probat Gutierrez *proxim. citatu: cui conform Spino de testam. glo. 2. prim. tit. de elect. Sepulc. n. 41*. Et quod ista declaratio hereditis, possit fieri mortuatore, ab ejus commissario, dubitationem non admittit in terminis, de quibus in d. 3. ex *Carpio proxime citato*, & DD. communiter: ergo similiter declaratio sepulcrum: que enim differentia ratio considerari potest in hereditatis institutione, que mortuo testatore vim accipit ex eius declaratione cui testator id commisit, & sepulcrum electione?
- 190 Nec supradictis efficax deficit ratio, & solida: electione enim commissa, dispositio substantia testatoris est, que tendit ad finem certum certitudine relativa: commissarius vero electio, determinat solum ea que ad illius executioem spectant, & incertum de certis, ut optimè in terminis ratiocinat *Carpinus de execu. ultim. volunt. lib. 2. cap. 19. n. 2. quare non solum valere electione Sepulcrum in alterius voluntate collatum, verum etiam declarationem post mortem testatoris faciat, cum in illius tempus mandatum sit factum: ut tenent plures quos sequitur in terminis idem *Carpinus d. lib. 2. cap. 24. num. 2. & 3**
- 191 Unum tamen in praesenti omittere nolui, quod reliktali electione alicui, præcisæ facienda est ab ipso, in cuius arbitrio conferit, nequam vero potest delegari facultas declarandi; quia electa est industria persona: ex latè adductis in hereditatis institutione, à *Carpio d. lib. 2. cap. 19. num. 13. & 15*.
- 192 Sicut etiam electio sepulcrum libera reliqua in testamento ubi *Doctores de Sepulc. latè Parlador. qu. 66. §. 2. ex num. 4. cum seqq. ita ut nemo possit compelli ad illam eligendam in aliqua Ecclesia designata, nequidem Episcopus in sua Cathedrali, idem Parlador. ubi proxime, ne illius potest adstringi pacto ad eligendam, vel non mutantam sepulcrum, ex text. in d. cap. 1. & ex adductis à *Lata de Annivers. & Capellan. lib. 1. cap. 25. num. 48. ita quando fuerit ele**

Frances de Eccles. Cathadr.

M 2 ceflet

eta, voluntati defuncti satisfaciendum erit.

Hinc est quod omnes qui elegerant sepulcrum in Ca-

196

thedrali, possum compellete (*solutis iuribus*) Clericos

Cathedralis, imò & Canonicos & Capitalum, ut associant

corpus, funeralia que faciant; ex rationibus adductis fa-

pra ex num. 112. juncdo num. 144. non tamen ad pompan,

& inanem gloriam exhibendam in exequis: juxta ea que

diximus *supra*: Cenedo in *collect. ad tex. in cap. Vbi cumque* 197

sepeliamur, 1. quæ est 46. ad *Decretum*, n. fin. de pom-

pa verò in *Exequis*, plura congerit Chaffaneus in *Cata-*

log. glor. mund. 2. p. conf. 6. Cenedo remissive, ubi *supra*, n.

ubi plura videbis, quæ quia communia sunt, transteri-

beré non libuit.

Verum in his, ad tollendam dubitationem quæ quotidie

198

evenire potest, observandum nobis est quid *funeralium*

nomine debeat? In qua dicas breviter, *Primo*: quod licet

Quaria funeralis appelleret, tamen secundum confuetudinem

soli debet: alicubi enim medietas, alibi *Tertia*, alibi

Quarta pars solvit secundum confuetudinem, cui standi

standi esse per text. in *c. Certificari, de Sepulc. non dubitamus*.

Verum hoc procedit solum, casu quis Parochianus extra

Parochiam sepelitur, quod sepulcris in Cathedrali ap-

plicari non potest, cum quilibet ex Episcopatu, in ea sepul-

tris, in propria Parochia sepeliri dicatur; ex *sep. repe* re

ratione, quia est Parochia totius Episcopatus. *Secundum* di-

casus *funeralium* nomine, omnis pompa, omnis ornatus, to-

tumque in defuncti honorem portatur, five funeralis

causa obvenient, etiam præter mortis voluntatem; five

dentur ante, five postea quam condatur corpus: & ut uno

verbō dicam, *funeralium* nomine continetur omne quod-

cumque causa funeralis est elargitur: *L'Anvers. s. de religio-*

& sump. fun. latè cum pluribus Riccius in *praxi Sepulcr.*

refol. 581. secundum moderniorem impressionem: idem tener.

Peliziar. in *mansi. Regul. d. tom. 2. tract. 8. c. 5. sect. 4. subf. 2. n.*

160. totum autem hoc Clericis deberi non dubitatur: *Clem-*

danus. s. ab olim. ubi DD. de sepulc. nec ad laicum pertinere 200

potest: *Abbas in c. Quant. de Indic. Riccius ubi proxime. n.*

fin. non tamen debet: Quarta de legis, neque de his que

pro ornamentis relinquuntur, vel pro fabrica Ecclesie, &

luminaribus, & quæ expenduntur aliis diebus post huma-

tionem, videlicet tertio, septimo, trigesimo, &c. ex Lara

de Annivers. lib. 1. c. 25. ex text. in cap. final. de testam. fe-

quitus. Riccius ubi supra, ver. si Perez Lara: tantum enim 202

solvitur de his quæ cum funere veniunt: Azor. insit. moral.

p. 2. lib. 9. s. 14. q. 13. vers. Funeralia.

In sepulcrum verò Nobilium majores expensas fieri posse

permittitur: de quo Suelves *conf. 5. n. 3. tom. 2. in semicentu-* 203

ria: quæ omnia ad Cathedralem spectabunt, ut in facti

contingentia in Ecclesia Neapolitana probat Riccius d. re- 204

sol. 81. Ita etiam in sepulcrum Doctorum. Libri reponi solent

circumcirca corpus, in signum Doctoratus; de quibus

Rome Quarta solvit, ex decreto Urbani VIII. 21. Maii

1619. At cum hoc simili pro urbe Romana fuit declarata,

alibi consuetudo erit servanda: ita Bordonus, *tom. 2. re-* 205

ff. 52. num. 11. qui secula confuetudine, de libris non de-

bet affirmit, sicut de aliis quæ ponuntur circa cada-

ver, cum ipsius sint ornamenta funeris, magis spectantia

ad pompan, quam ad cultum divinum: sequitur Peliziar. 206

supra. d. lib. 2. num. 2. & 3. quod tamen non admitto: nam

secula confuetudine, non est major ratio cur Roma de-

beatur quam alibi: præterea falsum est non debet ratio-

nepompa, cum certum sit ex tunulis, seu bulbis quæ

fiunt in Ecclesiis pro colloquando cadavere dum officia cele-

bantur debet, ut quotidie prakticatur: & hoc abfite du-

bitum ad pompan spectat.

Sed si legatum Ecclesiæ fuerit reliqua in testamento

non sepulcrum, an debeatur si alibi electa sit, an verò revo-

catum censeatur, nequaque vero potest delegari fa-

cultas declarandi; quia electa est industria persona: ex la-

te adductis in hereditatis institutione, à *Carpio d. lib. 2. cap. 19. num. 13. & 15*.

194 Sicut etiam electio sepulcrum libera reliqua est, ex cap. 1.

ubi *Doctores de Sepulc. latè Parlador. qu. 66. §. 2. ex num. 4.*

cum seqg. ita ut nemo possit compelli ad illam eligendam

in aliqua Ecclesia designata, nequidem Episcopus in sua

Cathedrali, idem Parlador. ubi proxime, ne illius potest

adstringi pacto ad eligendam, vel non mutantam sepulcrum;

in secundo verò, è contra. Unde mitum non est

in primo deficit legatum, non autem in secundo; cum

nihil vulgarius in jure nostro, quæ quod celsate caufa final,

M 2 ceflet

ordinat. ab Episcop. qui renunt. Fucus de Visit. lib. 2. cap. 28. num. 10. & potest denominari Episcopus illius loci, ex Gratiano num. 52. qui recte assimilatur Nullatenibus, quibus iure concedunt ut sepeliri deberent a suis Cathedralibus, si impeditus; & occupata non essest ab Infidelibus: ut latius circa iuris istorum Episcoporum notavimus, cap. 32. de Eccl. Cathedr. cap. 1. in manu. Mfida ita & codem modo, ratione, & conuenienter convenit, ut hi Episcopi in his Cathedralibus sepeliantur.

Quibus etiam addendum est, mulierem sepeliri debere, non electa propria sepulchra, in sepulchro conjugis, etiam si sepulchrum habeat Majorum: & si duos habuit matritos, in sepulchro ultimi: c. 1. q. 1. & final. de sepul. in 6. quod si maritus superflua loco ubi ipse sepulchrum elegit, Guillel. Bened. in o. Raynatus, verbo Cuidam Petro, num. 82. de testam. Paillard. ver. quodid. defen. 66. §. 3. num. 8. & 9. At hic idem procedere posse credendum est, cum iste Episcopus sepulchrum conjugis spiritualis reueneret videatur: ex quo, licet Episcopatu renunciaret, tamen denominationem, & titulum retinuerit.

Si vero fecire desideres differentiam que versatur, inter Episcopum cedentem Episcopari, & eum qui loco & dignitate cessit: Confule Antonium Ricciulum, Incurvacionem Ecclesiasticarum lib. 2. cap. 2. & sequentibus: confule etiam Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 1. q. 1. 17. per tot.

Ex quibus vero probetur electio sepulchra? Dicas breviter, primò probari per testamentum, vel aliam authentica scripturam. Secundò per duos testes, qui si vari fuerint, statu conjecturis, ut in dubio in sepulchro Majorum, vel in Parochia, & eadem ratione in Cathedrali sepeliatur: ut cap. 21. de Parochia Eccl. Cathedr. latius dicimus: ita docent Lavor. de sepul. tit. 2. cap. 11. num. 19. Peyrinus, tom. 3. privil. cap. 4. num. 52. quos sequuntur Pellizianus in mansal. Regul. dicit. tom. 2. tract. 8. cap. 5. scilicet. 4. sub. 2. q. 1. num. 144.

At vero testes admittantur Clerici Cathedralis ad testificandum pro electione sepulchrae. Responde affirmative, cum ext. in e. T. ut. de testib. ubi Religiosi non repelluntur a testi testimonio in causa sua Ecclesie; tum ex e. Qui manus iustitior, 12. q. 2. ubi docemur, causam totius Ecclesie, non esse causam singulorum, tum quia legatum est legitimus tuis in testamento, ex quo caput legatum: s. Legatus, in finit. de testamentis, nec intercessus repelluntur, dummodo principaliter de eius interesse non agatur: 120 Quod de c. 144. p. divers. & ita ex his fundamentis docens idem procedere in Ecclesiis secularibus, eadem tunc opinione Pellizianus, d. num. 144. notat autem Borondi statu dicto Confessari Neapol., de hoc autem vide Genuen. in praxi cap. 61.

Ex dictis pender resolutio alterius questionis, an electio sepulchra in Ecclesia Cathedrali, ab Episcopo, seu alio ex supra dictis; vel causa quo ibi debeat Episcopus sepeliri, qui Episcopatu cessit: Capitalium Ecclesie Cathedralis tenetur interesse obsequis Episcopi qui cessit, eo modo quo, Episcopo proprio, seu aliquo ex Canonis decedentibus, tenebatur.

Ad cuius dubii questionem revolvendam suppono, certum esse Ecclesiam teneri ad funeralia sui Praelati, quae consolationem anima recipiunt, non tamen ad respirationem pompa; etiam si alium heredem fecerit, quam Ecclesiam: Abbas, q. 3. col. 3. & seq. ver. ad solutionem. Card. Tufo. prael. concil. lit. E. concil. 337. num. 15.

Item suppono, renunciationem hanc strictissime esse interpretandam: ut docet Flam. d. lib. 1. q. 18. ex num. 5. Barb. de Canon. cap. 15. num. 19. per text. in l. Si domus, ff. de serv. uran.

Qibus positis, credo verius, & aquius esse, compellendos Canonicos, & Capitulum ad sepelendum Episcopum, & alios qui renunciarunt, dummodo loco & Dignitat non cesserint, ex iisdem motibus superius adductis, & explicatis, ita ut ad funeralia simpliciter Capitulum teneatur, non verò ad pompa; nam cum renunciatio stricti juris sit, & nomen cum dignitate retineatur, non est cur Episcopus

eo honore privetur, quandoquidem actus sepeliendi, non tantum spectat ad Curatum, verè etiam ad alios Clericos illius Ecclesie: Hostiensis in sum. tit. de sepul. num. 2. Calder. de inven. Eccl. 2. par. num. 27. & de jure Hispano, est text. in l. 13. tit. 13. par. 1. & ibi Gregorius Lopez: nomine autem Clericorum Ecclesie Cathedralis, Canonicis, & Capitulum intelligentur: c. Cum tibi, ubi Glos. de verbis.

Nec dicatur, totum hoc procedere durante desponsatione, ne cum Ecclesia, hoc est de tempore quo fuerit Episcopus. Nam responderet, quod si ad aliam non fuerit translatus, licet ceserit loco, & matrimonio illud spirituale dissolutum fuerit, tamen ex quo ad alias nuprias non transivit, remaneat sicut viuus, qui privilegiis, & honoribus debitis matrimonii prioris gaudet: Joan. Garc. de Nobilit. glof. 1. s. 1. num. 45. unde mirum non est si ad id teneantur Capitulum, & Canonicis; quod quidem, licet de rigore iuris forte non procedere, tamen ex aequitate dubitan non potest, ex illa naturali pietate in principio proposita, quia omnes etiam barbarae Nationes cadavera honoratione, & titulum retinuerunt.

Si vero fecire desideres differentiam que versatur, inter Episcopum cedentem Episcopari, & eum qui loco & dignitate cessit: Confule Antonium Ricciulum, Incurvacionem Ecclesiasticarum lib. 2. cap. 2. & sequentibus: confule etiam Flamin. Paris. de resignat. benef. lib. 1. q. 1. 17. per tot.

Ex quibus vero probetur electio sepulchra? Dicas breviter, primò probari per testamentum, vel aliam authentica scripturam. Secundò per duos testes, qui si vari fuerint, statu conjecturis, ut in dubio in sepulchro Majorum, vel in Parochia, & eadem ratione in Cathedrali sepeliatur: ut cap. 21. de Parochia Eccl. Cathedr. latius dicimus: ita docent Lavor. de sepul. tit. 2. cap. 11. num. 19. Peyrinus, tom. 3. privil. cap. 4. num. 52. quos sequuntur Pellizianus in mansal. Regul. dicit. tom. 2. tract. 8. cap. 5. scilicet. 4. sub. 2. q. 1. num. 144.

At vero testes admittantur Clerici Cathedralis ad testificandum pro electione sepulchrae. Responde affirmative, cum ext. in e. T. ut. de testib. ubi Religiosi non repelluntur a testi testimonio in causa sua Ecclesie; tum ex e. Qui manus iustitior, 12. q. 2. ubi docemur, causam totius Ecclesie, non esse causam singulorum, tum quia legatum est legitimus tuis in testamento, ex quo caput legatum: s. Legatus, in finit. de testamentis, nec intercessus repelluntur, dummodo principaliter de eius interesse non agatur: 120 Quod de c. 144. p. divers. & ita ex his fundamentis docens idem procedere in Ecclesiis secularibus, eadem tunc opinione Pellizianus, d. num. 144. notat autem Borondi statu dicto Confessari Neapol., de hoc autem vide Genuen. in praxi cap. 61.

Secunda, quod in Templis ubi sepulta sunt corpora Consanguineorum, vel Amicorum, facultis ipsorum recordamus, & frequentius eos Deo, & Sanctis commendamus: quoniam utilitatem ponunt Beatus Augustinus lib. de cura pro mortuis. c. 4. & 5. D. Gregorius lib. 4. Dialog. 5. apud Bedelinch. in Theatro vite humana, verbo Sepulchra, post vers. utilitatis & solaria vivorum: de quo etiam Chassaneus d. p. 2. conf. 6. Carolus Maranta omnino videndum controu. Iur. tom. 2. respons. 4. num. 103. Simon Stralo Volci. ubi sopra.

Tertia, solatium defunctorum, qui cum carnem suam odio non habeat, D. Paulus ad Eph. 5. eo modo quo cupiebat dum vivere, corpus suum bene tractari; credibile est etiam post mortem cuperre, ut honestè habeatur: ex S. Augustino lib. 12. in Genes. ad literam. c. 35. qua ratione videndum controu. Iur. tom. 2. respons. 4. num. 103. Simon Stralo Volci.

Quarta, quod mulius deducentibus corpora ad sepulchram, plures orationes ad Deum pro eis fundunt sive defunctorum proximi, sive amici, catergorie Christiani qui hunc operi misericordia ex pietate incumbere solent, Simon Stralo Volci. loc. proxime cit.

Quinta, devota sepulchra quodammodo afferit bona vita tellimonium, cum videantur corpora deponi, ut refutentur expectent quām credunt: text. singularis in cap. Non estimamus, 13. q. 2. cujus varia exempla referunt Lara d. lib. 1. cap. 1. ex num. 53. cum seqq.

Caput Decimumseptimum.

Nec vivis defuncti utilitas: quare prima est admonitio future mortalitatis: qua ratione tituli mortuorum, Monumenta dicuntur, & inde a vita ad emendationem vitam revocantur: ex Simone Stral. suprad. 2.

Secunda, quod ex sepulchra Christiana fides resurrectionis, & animatum immortalitatis confirmatur; non enim tam diligentem curam mortuorum haberemus, nisi eos resurecturos speraremus, & firmiter crederemus, quandoquidem de ceteris animalibus, homine excepto, cura nulla habetur.

Tertia, quod aliquo modo viventes, affectui & amori suo satisfaciunt: de quibus omnibus videndum Beyerlinch loc. Superioris cit.

Observandum tamen quod quidquid impedit corpus humano, & pompa funebres non praefidium quidem salutis, sed humanitas officium prestant: adeo ut aequaliter resurrecti sint qui in amplis sepulchris conduntur, ac illi qui in vili, & abjecto tumulo: & sic sepulchra, pretiosa impio non prodest, ita vilis & abjecta pio & sancto non obest: cap. Animæ, 13. q. 2. exemplo Lazar, qui collucatus est in fini Abbatæ, & divitis qui sepultus fuit in inferno: vide plura apud Latam d. lib. 1. cap. 1. num. 56. usque in finem.

Qua ratione, jam prosequi opus est quod à principio notavimus, sepulchram considerari vel respectu loci, vel respectu illationis defunctorum: de loco diximus, dicamus ergo nunc de illatione defunctorum.

Et quidem motem Exequiarum ab Apostolis sanctis ordinum habuisse dubitate non debemus, telle D. Dionysius, quem sequuntur eft. Card. de Araceli: & ambobus citatis, Paulus Fucus de visitatione, d. lib. 1. cap. 25. nu. 6. qui docet

ad curam pertinere Episcopi, monite subditos ut pompa inutili, & vanitate abſtineant, cum sit quidem solatio vivorum fastus mundanus, non vero anime refrigerium.

defunctorum: hinc est quod sepelire mortuos, opus bonum est, sed cum debito honore & moderata pompa, pium est; ita quod opportuni dicere, erit in fiducia judicatur Dominicus Bannes 2.2. q. 31. art. 2. de quo videndum etiam Soto in 4. disputatione. 4. art. 5. vers. Quapropter sepulchra: quos sequitur Cenedo in collect. ad text. in cap. Vbi cuncte sepeliantur, 13. qu. 2. num. 5. de quo vide plura apud Chassan, in Catalog. glo. mundi par. 2. confid. sexta, ver. Legitur etiam, in fin. & ultim. par. confid. 29.

Et hoc inter elemosinas spirituales computatur, cum unus sit ex operibus misericordia, que multo priuiores sunt, quām elemosina temporales: ut optimè notavit Valdes stral. de Eleemos. 1. p. fol. 7. col. 4. ver. Quatuor principali.

Apostoli ergo, ut ego conjicio, non à semetipsi, sed à Lege veteri exemplum capientes, sanctum & pium opus exequiunt sunt; quandoquidem facta Pagina Genes. cap. 50. exequiarum Jacob, qui fecit Joseph patri suo, cum pompa, & comitatu magno, fletu, & aliis ceremoniis, quibus hodie utimur, mentionem facit. Et hoc supposito, ita tenet Chassan. d. conf. 6. art. 50. Gen. Primum, hic tradere non potest: tum quia non est hec propria hujus Tractatus materia, cum quia commodius quā nobis hanc de re dicenda supersum, in d. cap. 26. afferemus: interim

igitur, que ad tractatum de Sepulchris, circa elationem defunctorum, spectant; vide optimè Gratianum discept. 29. ex n. 17. Si vero originem sepelendi mortuorum cum pompa, edifice cupias, & de hujus verbi, Tumba, significatione, ac vestitu, Ingubrum ritu, & de moderatione pompa, & an conviva in exequiis permissa sint: vide Cenedo cum insinu. latius verò Carolus Maranta controu. Iur. par. 4.

pluribus collect. 46. ad Decretum, ad text. in cap. Vbi cuncte sepeliantur, 13. q. 2. plura etiam circa pompa funerali extra Parochiam, debet Quartam tantum: Clement. dum, de sepul. nec potest hoc casu Parochus, ac per consequens Ecclesiam Cathedralis, compellere bretrem, ut ibi de Seprantrum, Noventalia, & fine Aoni sui Anniversarii celebrari faciat: prout est descissum à Rota in Elmer. Iur. Parochialium, 6. Janii 1631. coram Quirip: quam refert Diana p. 7. post trahatum, in fine, ad idem videndum Sanngerius par. 1. quiescit. & refol. benef. cap. 63. ex num. 29. usque in finem: latius verò Carolus Maranta controu. Iur. par. 4.

Frances de Eccl. Cathedr. Plura

207 cesser effectus; secus autem cessante causa impulsiva: l. 2. §. ult. ff. de donat. l. 1. & 5. ubi Glos. & Bar. ff. de postul. l. Sed simors. 1. 5. ff. de donat. inter vir. & ux. l. Cum tale 72. ff. de condit. & demon. Everat. in Topic. leg. al. loco 80. Sanchez in precept. Decalog. tom. 1. lib. 4. cap. 1. num. 143. Quae doctrina absque dubio procedit, quando effectus est in fieri, non autem in facto est, cum non tollatur effectus consummatus. Mant. dec. 31. num. 4. Flami. Carthar. dec. 68. num. 65. & 6. Cattullo contro. lib. 5. p. 1. cap. 17. num. 7. num. 26. & 37. plures apud Otto. in axiom. Iur. p. 1. lib. 5. cap. 10. num. 12. vers. Intellige.

208 Sed hoc opus, hic labor, in discernendo quando causa fuerit finalis, quando vero impulsiva? in quo etiam Respondere: quod si in legato contempletur locus, hoc est Ecclesia, causa finalis est in Ecclesia; si vero primario contempletur sepulta, è contra; ita distinguens resolutum Rota apud Mantic. d. decis. 1. 11. num. 4. & 5.

209 Verum iterum opus & labor in cognoscendo quando contemplatus fuerit locus, & quando sepulta? unde quicunque ex verbis non potest deduci, in dubio credendum est primario, & tamquam causam finalem contemplata fuisse Ecclesiam; ut latissime respondit Carolus Maranta controv. Ior. tom. 2. respons. 9. per tua. præcipue ex n. 56. tum ex eo quod relatum, ad opus pium fieri prius credendum sit, quod finaliter fuerit motus disponsorum ex amorem que Deum optimum maximum prosequi tenet, & 211 mirabile exemplum, quod refertur in vita venerabilis Card. propter Letis, Religiosi Clericorum Regularium ministrorum infirmorum fundatoris, ubi refertur. Sacerdotum quemdam fuisse in urbe Romana in quadam Hospitali, valde pigrum in administrando Extreme Unctionis Sacramentum to moribundis cui proprieta idem Sacramentum dum ad mortem veniret, defut; ut omnibus sententia Cajerani veritas innotesceret.

Curaq. igitur sepultura habenda est, nam & ex illatione 222 cadaverae insignis alieius persona locus sit celebris; ut videtur est per ea quia scribit Antonius Ricciulus lucubrat. Ecclesiasticarum lib. 1. cap. 20. num. 5. & hac ratione locus illle celebratur, ut idem ibid. num. 10. probat, atque exemplis illustrat, & non solum sit celebris, sed ex eo quod ibi jacuit corpus, venerationem mover, ut de sepulchro in quo Adam nolle primus parente fuit, probat Josephus Av. 224 g. lib. 1. cap. 17. & 20. & ex eo Ricciulus apud. cap. 11. num. 5. & de sepultura sancti Bartholomei in Civitate Beneventi. num. 4. Insper. Eminensissimus, & dignitate & sanctitate Cardinalis Bellarminus annis petebatur in Collegio Romano sepelitur circa Corpus Beati Ludovici à Gonzaga, cuius sanctitatem, quam dum esset in societate Jesu expertus, fuerat, dum Confessarii ipsius munus exerceret, spiritumque ipsius regebat, venerabatur.

Quod adeo verum est, non solum apud Christianos locum venerabilis fieri ex sepultura vii sanctitatis praeflanis, verum etiam apud Euthenicos, qui valde decabant pro corpore aliquis emeriti vii: ut probat Plutarchus in politica, circa medium; dum referit quod Meineardo Battorum Rego nomine frigi atque mittissimo vita fundo, populi, & civitates Regni, cum de ejus reliquis decerant, tandem inter omnes convenit ut aqua partita singulis distribuerentur pro rata; arbitrantes, monumentum illius viri, apud omnes in veneratione esse, si pars illius corporis esset. Verba sunt Ricciavi. cap. 11. num. 9.

Sic vile sepulchrum in dispectionem sumitur; ut irat 226 Glosa in l. Quicunque verbo Libitinarius, ff. de insit. action. dicat quod fetuum si sepulchrum plebeyorum, & damnatorum: tamen in hoc fallitur, quia etiam sumunt pro sepulchro Nobilium, ut habetur 2. Reg. 3. quando David fetuum Abneri sequebatur.

Si vero scire desideres, quantum honorandam sic cadauer in sepultura, quomodo ex eo non extrahebundis. Sc. alia plura: confite Chaldaicum in Cathedr. glor. num. 2. par. conf. 5. vers. Degloria autem, ubi confit. late de pomis 228 funeralibus agit. Genitiles enim summis expensis defunctionum funera prosequebantur: & de illorum pompa, maxima eruditio videndum Franciscus Bentius Societas Jesu

la suprà, Tuscius d. conclus. 189. num. 20. & 21. Sed dices, antiquiori Cathedralis, parochia est totius Episcopatus: ergo jus haber omnis hac obseq. quia praestandi Episcopo tam vivo quam defuncto: ergo ex ea debent ad ministeria Sacra menta vivo, & funeralia defuncto. Qui bus de facili respondebunt, huc non procedere statibus limitationibus superius relatis; hoc est stante consuetudine, &c. in quo neque illo casu ratio est; quia esse communem Parochiam totius Episcopatus necessario debet esse responde Ecclesiastum inferiorum: quia ratio non militat respectu Cathedralium, cum par in parem non habeat imperium.

Necratio antiquioris Cathedralitatis militat, vel aliquid addit: nam cum hoc respiciat dispensationem Episcopi, qui aequè dispensatus est cum una ac cum alia, nihil minus quod non attendatur in hoc casu; & salvo Jure, Cathedralitatis, ratio habitacionis intra limites unius praevalat.

Insuper non negamus, antiquiori Cathedralitatis posse 247 Sacra menta administrare, funerisque assistere tamquam Parochiam totius Episcopatus; sed tamen in hoc casu diversus est titulus questionis: quia non dubitatur nisi de hoc, videlicet an hoc jus possit exerceri i. Cathedrali unita, Episcopo de gente intra limites alterius Cathedralis, ipsi Sacra menta administrantis in vita, & ius sepulchri Episcoporum habentis: quod diversissimum est; hoc enim casu par in parem non habet imperium: nec imparitas consideratur respectu antiquioris Cathedralitatis; quia Regula haec limitatur, etiam quod superior ea ratione esset, quando pars superformis non recognoscit, vel unus major est altero, in administratione: Sardus conf. 47. num. 7. & 9. ideoque ex nova causa recte potest par in parem imperium habere: ut late doceat Novar. in præ. de electione, sec. 4. quæb. 17. num. 5. & 6. pag. 199. Unde recte in his casibus, Cathedralis ubi degit Episcopus, praferenda est: 250 nec mirum, quandoquidem Parochialis ea ratione preferatur, si Episcopus moriatur extra Diocesem, & residentiam sua causa probabili: ex Geminian. docet Tufc. dist. lit. S, conclus. 190. num. 20. & 21. & eo casu nec superiorem agnoscit antiquiore Cathedralem unitam, ex rationibus supra dictis.

Nec mirandum est, tota decretalia, & Juris dispositiones 251 adesse circa electionem sepulturae; quando Majorum consuetudine docemur, quod licet non in eisdem sepulchris, tamen in eiusdem Coemeteriis cadavera seu corpora Christianorum insimul cum sacerdotibus Martyrum corporibus sepeliebant, quia Sanctorum intercessione ratione sepultura adjuvavit le jure merito credebant, Baronius tom. 2. Anno 226. num. 12. fol. 372. ubi num. 11. ait, quod post Zabarellam conf. 90. in fine, vers. Ad tertium. Card. Tschumi, lit. S, concil. 190. num. 22. & 23. expensis ipsius Ecclesie, si non haber bona: Zabarelli & Tufch. superius citati, Simon Stralo in Breviario Ioris Pontificis, tit. 23. num. 5. pag. 199. Ratio differentia in eo consistit, quod funeralia debentur Ecclesia ubi sepelit defunctus; Quatre vero est illius Ecclesia ubi debeat ratione administrationis Sacramentorum; unde mirum non est si haec sit communis ratione Cathedralitatis.

Ex dictis inferitur, Sacra menta Episcopo debere administrari ex Cathedrali ubi degit, nullo habito respectu ad jus quod ratione antiquitatis, altera ex unitis habere potest: quare si degat in moderniore, ex illa sunt administranda. Dicimus quod duabus existentibus Cathedralibus in una Civitate, impossibile est quod non degat in una, vel in alia Parochia, cum amba habeant parochias particulares distinctas: impossibile item est quod una non sit antiquior altera: at idem jus haber Parochia circa sepulturam, quod circa administrationem Sacramentorum, in modo propter hanc administrationem consequitur: ius sepulturae: ergo omnia iura de sepultura loquuntur, per necessarium antecedentes suppontum administrationem Sacramentorum ex Cathedrali intra cuius parochiam degit: quod maxime procedit stante consuetudine sepeliendi in moderniore; vel si in sepulchrum sit Episcopale: ut notarunt Zabarel-

Francis de Eccles. Cathedr.

M. 3 Scena

C A P U T XVIII.

De Pulpito Ecclesie Cathedralis.

S V M M A R I V M.

Pulpiti institutio, 1.

In altum debet collocari, 2.

In sede simplici, & de plano predicatorum in Sodalitis, 3.

Pulpiti etymologia, 4.

Alia vocabula que Pulpito conveniunt, 5. 19.

Pulpitum quare ponitur in sublimiori loco, 6.

Christus in alto loco predicabat, 7. & seqq.

Iam Divi Petrus & Paulus, & ceteri Apololi, 8.

In lege Moysi, ex alto loco predicabatur, 9.

In publico loqui volentes, in alto se collocabant, 10.

Prosterni nomen unde dictum, 11.